

8^ο Καραγκούνικο Αντάμωμα

ΠΡΟΑΣΤΙΟ ΔΗΜΟΥ ΠΑΛΑΜΑ
ΝΟΜΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 7 ΙΟΥΛΙΟΥ 2024 20:00 μ.μ.

8^ο Διεθνές Εθνολογικό Συνέδριο Θεσσαλών - Καραγκούνηδων

*«Το υδάτινο στοιχείο στη Θεσσαλική Πεδιάδα.
Ιστορικές, Κοινωνικές, Ποιμνιστικές διαστάσεις
& Βιώσιμη διαχείριση υδάτων μέσω κλιματικής αλλαγής».*

Τετάρτη 3, Πέμπτη 4, Παρασκευή 5, Σάββατο 6 Ιουλίου
Αμφιθέατρο Δημαρχείου Δ.Ε. Σελλάνων (Προάστιο)

Οργάνωση:

Αμφικτιονία Θεσσαλών Καραγκούνηδων - Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Δήμος Παλαμά - Περιφέρεια Θεσσαλίας - Π.Ε. Καρδίτσας

Συνδιοργάνωση: Ένωση Πολιτιστικών Συλλόγων Καρδίτσας
Υπο την αιγίδα της Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος & Φαναριοφερσάλων

Μεταδίδεται
ζωντανά
LIVE
STREAMING

Καρδίτσα live streaming

Αμφικτιονία

ΑΜΦΙΚΤΙΟΝΙΑ ΘΕΣΣΑΛΩΝ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΔΩΝ

Πρόσκληση

Σας καλούμε να παρευρεθείτε στο 8^ο Διεθνές Εθνολογικό Συνέδριο, στις 3, 4, 5 & 6 Ιουλίου 2024, με θέμα ««Το υδάτινο στοιχείο στη Θεσσαλική Πεδιάδα. Ιστορικές, Κοινωνικές, Πολιτιστικές διαστάσεις & Βιώσιμη διαχείριση υδάτων λόγω κλιματικής αλλαγής»» στην αίθουσα του Δημαρχείου της Δημοτικής Ενότητας Σελλάνων, στο Προάστιο, του Δήμου Παλαμά, και στο 8ο Καραγκούνικο Αντάμωμα στις 7 Ιουλίου στην πλατεία του Προαστίου.

Ο πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής
Σωκράτης Δασκαλόπουλος
Δήμαρχος Παλαμά

Με τιμή
Ο πρόεδρος του Συνεδρίου
Δημήτρης Παλαιοθόδωρος
Καθηγητής Αρχαιολογίας - Παν/μίου Θεσσαλίας

Ο περιφερειάρχης Θεσσαλίας
Δημήτρης Κουρέτας

Ο πρόεδρος της Αμφικτιονίας
Απόστολος Φιρφίρης
πρ. Σχολικός Σύμβουλος Φυσικής Αγωγής

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ & ΑΝΤΑΜΩΜΑΤΟΣ

- ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Σωκράτης Δασκαλόπουλος
Δήμαρχος Παλαμά
- ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Απόστολος Φιρφιρής
Πρ. Σχολικός Σύμβουλος Φυσικής Αγωγής, Πρόεδρος της Αμφικτιονίας
- ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:** Πιπίτσα Τσιώνα Φιλίππου
Αρχιτέκτων Μηχανικός, Αντιπρόεδρος της Αμφικτιονίας για το Ν. Καρδίτσας.
- ΜΕΛΗ:** Κων/νος Τέλιος Αντιπεριφερειάρχης Περιφ. Ενότητας Καρδίτσας
Κωνσταντίνος Παπαντίνης Αντιδήμαρχος Πολιτισμού Δήμου Παλαμά
Χρήστος Τσίτζας Αντιδήμαρχος Δημοτικής Ενότητας Σελλάνων
Χρήστος Βαϊόπουλος Αντιδήμαρχος Παλαμά
Χριστίνα Θεοδοσίου Πρόεδρος Τοπικής Κοινότητας Προαστίου
Θωμάς Χαχάμης Αντιπρόεδρος Αμφικτιονίας για το Ν. Τρικάλων
Βασιλική Πιλάτου Αντιπρόεδρος Αμφικτιονίας για το Ν. Λάρισας
Ευαγγελία (Εύα Χαβαλέ) Αντιπρόεδρος Αμφικτιονίας για το Ν. Μαγνησίας
Κατερίνα Σταθοπούλου Πρόεδρος Μορφωτικού Συλλόγου Σοφάδων
Λάμπρος Σιατήρας Μέλος του Αμφικτιονικού Συμβουλίου
Νικόλαος Αρσενίου Μέλος του Αμφικτιονικού Συμβουλίου
Ζησόπουλος Βησάρας Μέλος του Αμφικτιονικού Συμβουλίου
Απόστολος Θεοδοσίου Μέλος της Αμφικτιονίας
Μάρθα Κοντού Πρόεδρος Φυσιολατρικού Λαογραφικού Συλλόγου (ΦΛΕΣ) Προαστίου
Δημήτριος Κασιδιάρης Υπεύθυνος παράλληλης εκδήλωσης Αγίας Τριάδας
Νικόλαος Φίλος Πρόεδρος του Συλλόγου διάσωσης και διάδοσης του Καρασκούνικου Πολιτισμού «Η ΨΗΦΙΔΑ»

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Βασιλική Πιλάτου
Ευαγγελία (Εύα) Χαβαλέ
Χριστίνα Θεοδοσίου
Ζωή Μακρονάσιου
Μελίνα Χήρα
Μάρθα Κοντού
Αθανασία Κρικώνη
Κατερίνα Μπέτσιου
Μαργαρίτα Κούτρα - Μπούσδρα

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Δημήτριος Παλαιοθόδωρος
Απόστολος Φιρφιρής
Μαρία Γκασούκα
Αναστάσιος Στάμου
Ιωάννα Ξανθοπούλου
Λεωνίδας Χατζηαγγελάκης
Χαράλαμπος Ιντζεσίλογλου
Παναγιώτης Καμηλάκης
Αικατερίνη Πολυμέρου - Καμηλάκη
Ναυσικά Μουλά - Αγγελάκη
Βασιλική Κοζιού
Ευαγγελία Ράπτου
Πιπίτσα Τσιώνα Φιλίππου
Θωμάς Χαχάμης
Βασιλική Πιλάτου
Ευαγγελία (Εύα) Χαβαλέ
Κων/νος Δημουλάς
Ιωάννης Γκάτζικος
Κων/νος Νταμπεγλιώτης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

8ου ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
 Αμφιθέατρο Δημαρχείου Δημοτικής Ενότητας Σελλάνων
 Προάστιο Δήμου Παλαμά

Τετάρτη 3 Ιουλίου 2024 – Απόγευμα

- 19:30 – 19:45** Προσέλευση Συνέδρων – Επισήμων
 Υποδοχή καλωσορίσματος
 από τον Φυσιολατρικό Λαογραφικό & Εκπολιτιστικό Σύλλογο (ΦΛΕΣ) Προαστίου
- 19:45 – 20:00** Χαιρετισμοί
 Τοποθέτηση προεδρείου - Έναρξη συνεδρίου

1η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο:

Δημήτριος Παλαιοθόδωρος
 Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου,
 Πρόεδρος Τμήματος Αρχαιολογίας Ι.Α.Κ.Α. του Παν/μίου Θεσσαλίας, Πρόεδρος Συνεδρίου

Δημήτρης Κουρέτας
 Περιφερειάρχης Θεσσαλίας
Σωκράτης Δασκαλόπουλος

Δήμαρχος Παλαμά - Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής του 8ου Συνεδρίου και του 8ου Ανταμώματος

- 20:30 – 20:45** **Χαράλαμπος (Μπάμπης) Ιντζεσίλογλου** Αρχαιολόγος: «*Αχελώς & Λείψιμος. Δύο υδάτινα σύνορα της αρχαιότητας στην Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας*»
- 20:45 - 21:00** **Ευαγγελή (Γκέλυ) Μπράμη** Πρόεδρος Εφετών Διοικητικών Δικαστηρίων και λογοτέχνης.
 Θέμα: «*Η Θεσσαλία σε υγρό μινόρε*»...από το βιβλίο της. «*Σαν γλυκό του κουταλιού νεράντζι*»
 Την. κ. Ευαγγελή Μπράμη και το βιβλίο της παρουσιάζει ο πρόεδρος της Αμφικτιονίας Απόστολος Φιρφίρης.
- 21:00 – 21:15** Απονομή τιμητικής διάκρισης, πνευματικού ταγού στην κα Ευαγγελή Μπράμη από την Αμφικτιονία των Θεσσαλών Καραγκούνηδων.
Λαϊκό δρώμενο καλωσορίσματος
- 21:15 – 21:30** **Νικόλαος Φίλος:** Ερευνητής και πρόεδρος του σωματείου διάσωσης και διάδοσης του Καραγκούνικου λαϊκού πολιτισμού «*Η ΨΗΦΙΔΑ*»
 Θέμα: *Η εξέλιξη της γυναικείας Σελλανίτικης ενδυμασίας από το 1915 έως το 1965*
- 21:30 – 21:45** *Ερωτήσεις - Τοποθετήσεις*
 Τέλος 1ης Συνεδρίας - **Δείπνο Συνέδρων**

Πέμπτη 4 Ιουλίου 2024 – Πρωί

2η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο:

Χρήστος Τσίντζας
 Αντιδήμαρχος Δ.Ε. Σελλάνων Δήμου Παλαμά
Αθηνά Πέτσα
 Εντεταλμένη Περιφερειακή Σύμβουλος
Θεοδοσία Χριστίνα
 Πρόεδρος Τοπικής Κοινότητας Προαστίου

- 09:00 – 09:15** **Πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Γραδούλας** ΜSc Θεολογίας.

Προϊστάμενος Ιερού Ναού Παναγίας Επισκέψεως Τρικάλων.

Θέμα: «Ο εν ύδασι την γην κρεμάσας». Η επίδραση του νερού στην Ορθοδοξία.

09:15 - 09:30 Αμαλία Κουμπούρα Υποψήφια Δρ. Λαογραφίας. Διορθώτρια της εφημερίδας «ΕΣΤΙΑ»

Θέμα: «Οι γεωτρυπανιστές νερού στην περιοχή Δομοκού».

09:30 - 09:45 Κωνσταντίνος Παππάς Επαγγελματίας Τυπογράφος

Ερευνητής του λαϊκού πολιτισμού των Θεσσαλών Καραγκούνηδων. Θέμα: Η κοινωνική αλληλεγγύη των Καραγκούνηδων. Ένα παράδειγμα από το Μακρυχώρι Καρδίτσας.

09:45 - 10:00 Δημήτρης Κωνσταντινίδης Εκπαιδευτικός.

Θέμα: Το υδάτινο στοιχείο στην Δυτική Θεσσαλία (Πηνεϊός - Αχελώος)

10:00 - 10:15 Απόστολος Φιρφιρής, πρ. σχολικός Σύμβουλος - Πάρεδρος Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Θέμα: «Σωτήρα - Τιτάnio - Λιμναίο. Ο τελευταίος υδροβιότοπος στη Δυτική Θεσσαλική Πεδιάδα.

Ερωτήσεις - Τοποθετήσεις

Διάλειμμα

Πέμπτη 4 Ιουλίου 2024 – Μεσημέρι

3η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο:

Ιωάννης Γκάτζικος

Δημοσιογράφος, ερευνητής της Τοπικής Ιστορίας & Λαογραφίας

Α' Γραμματέας της Αμφικτιονίας

Κατερίνα Σταθοπούλου

Πρόεδρος Μορφωτικού Συλλόγου Σοφάδων

Νικόλαος Φίλος

Ερευνητής και πρόεδρος του σωματείου διάσωσης

και διάδοσης του Καραγκούνικου λαϊκού πολιτισμού «Η ΨΗΦΙΔΑ»

10:45 - 11:00 Σταύρος Γουλούλης Δρ. Βυζαντινής Τέχνης, Συγγραφέας.

Θέμα: Διαχρονικές υδάτινες μεταφυσικές θεωρήσεις στη Θεσσαλία

11:00 - 11:15 Βασίλειος Νίκου Δικηγόρος. Θέμα: «Από τον αρχαίο οικισμό Λιμναίων

στον πετρόκτιστο νερόμυλο του Παλαιοχωρίου. Οικογενειακές αναμνήσεις».

11:15 - 11:30 Κωνσταντίνος Τζιμούρτος Συλλέκτης & ράφτης παραδοσιακών καραγκούνικων ενδυμασιών.

Μέλος του Αμφικτιονικού συμβουλίου. Θέμα: Το νερό ως συμβολικό και μαγικό στοιχείο στη ζωή των γυναικών της Μεγάλης Πουλιάνας».

11:30 - 11:45 Κωνσταντίνος Δημόπουλος Επίκουρος καθηγητής στη σχολή Φ.Α. & Αθλητισμού Σ.Ε.Φ.Α.Α. του

Εθνικού & Καποδιστριακού Παν/μίου Αθηνών. Θέμα: Η σημασία και οι συμβολισμοί του νερού και γενικότερα του υδάτινου στοιχείου στο ποιητικό κείμενο των τραγουδιών της κοινότητας Λαζαρίνας και οι χορευτικές τους αποδόσεις.

11:45 - 12:00 Δρ. Ζωή Νασίκα Καθηγήτρια Κοινωνικής Πολιτικής & Φιλοσοφίας.

Θέμα: «Η Υπερεία Κρήνη, η εμβληματική πηγή της Φεράς δεν υπάρχει πια».

12:00 - 12:15 Ιωάννης Γκάτζικος Δημοσιογράφος, Ερευνητής τοπικής Ιστορίας & Λαογραφίας.

Θέμα: «Ποτάμια της Ελλάδας: Μύθοι, θρύλοι & Παραδόσεις».

Ερωτήσεις - Τοποθετήσεις

Διάλειμμα

Πέμπτη 4 Ιουλίου 2024 – Μεσημέρι

4η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο:

Κων/νος Τοκμακίδης

Ομότιμος Καθηγητής Αγρονόμων - Τοπογράφων Πολυτεχνικής Σχολής Α.Π.Θ.

Θεοτίμη Τασιούλη

Καθηγήτρια - Μέλος της Αμφικτιονίας

Χριστίνα Βαμβούρη

Φιλολόγος Εκπαιδευτικός

- 12:30 – 12:45 Νικόλαος Παλάντζας** Ερευνητής Τοπικής Ιστορίας & Λαογραφίας.
Θέμα: «Νερό, απαραίτητο στοιχείο ζωής».
- 12:45 – 13:00 Απόστολος Ποντίκας** Φιλολόγος, Δρ. Ιστορίας, Θεολόγος, Δάσκαλος Πολιτικών Επιστημών.
Επίτιμος Σχολικός Σύμβουλος, λογοτέχνης Θέμα: «Μελετώντας, Ιστορικά, μυθικά την γεωφυσική θέση του Πηνειού στο Θεσσαλικό χώρο και την ένταξή του στον κοινωνικό και πολιτισμικό ιστό των κατοίκων της Θεσσαλικής περιοχής».
- 13:00 – 13:15 Χριστίνα Βαμβούρη** Φιλολόγος - Εκπαιδευτικός.
Βασιλική Χατζηχρυσάφη, Φιλολόγος σε ΓΕΛ Χανίων, μεταπτυχιακό, 2ο πτυχίο Αρχαιολογίας.
Θέμα: «Ποτάμια της Θεσσαλικής γης: Πηγή ζωής κι εκδικητές αντάμα».
- 13:15 – 13:30 Κων/νος Τοκμακίδης** Ομότιμος Καθηγητής Αγρονόμων - Τοπογράφων
Πολυτεχνικής Σχολής Α.Π.Θ.
Θέμα: «Ο υδάτινος πλούτος της Θεσσαλίας από τα αρχαία χρόνια μέχρι σήμερα.».
- 13:30 – 13:45 Κων/νος Δημουλάς** (Φιλ. - Νομ.-Θεολ.), MSc/δρ. αδειούχος ψυχιατροκλινικοψυχολόγος ε.τ. Α' Σχ. Σύμβουλος Φιλολόγων και επιστημονικοπαιδαγωγικής καθοδήγησης κάθε ειδικότητας (αν Δ/ντής ΠΕΚ), Διαχ/στής Οργανισμού Ψυχοβιοαναλυτικής Μόρφωσης «εκ των υστέρων»
Θέμα: «Καιροί ηγεμονεύοντος Πηνειού».
Ερωτήσεις - Τοποθετήσεις
Διάλειμμα

Πέμπτη 4 Ιουλίου 2024 – Απόγευμα

5η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο:

Λεωνίδας Π. Χατζηαγγελάκης

Αρχαιολόγος, Επί τιμή Έφορος Αρχαιοτήτων (Δυτικής Θεσσαλίας) ΥΠΠΟ-Α

Δημήτριος Παπαμαργαρίτης

Αντιδήμαρχος Δήμου Παλαμά

Ράπτου Ευαγγελία

Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια Πανεπιστημίου Αιγαίου

- 18:00 - 18:15 Ευθύμιος Κουφογιάννης** Φιλολόγος Εκπαιδευτικός.
Θέμα: «Το υδάτινο στοιχείο στον παραδοσιακό βίο των Καραγκούνηδων στα Μεγάλα Καλύβια».
- 18:15 - 18:30 Ράπτου Ευαγγελία** Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια Πανεπιστημίου Αιγαίου. Θέμα: «Δράκοντες, στοιχειά και Λάμιες σε δημοτικά τραγούδια του Παλαμά. (Από την ανέκδοτη συλλογή του προέδρου της Αμφικτιονίας Απόστολου Φιρφιρή».
- 18:30 – 18:45 Μαρία Γκασούκα** Ομότιμη Καθηγήτρια, Λαογραφικές Σπουδές/Σπουδές Φύλου, Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (ΤΕΠΑΕΣ), Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών Πανεπιστημίου Αιγαίου. Θέμα: Από την Ελληνική

στην Κέλτικη Μυθολογία του Νερού: Φύλο & Ιερά Ύδατα».

- 18:45 – 19:00 Δρ. Αριστείδης Σφέικος** Γεωλόγος, διδ. Παν. Tübingen, αντιπρόεδρος Δ.Σ. Φ.Ι.ΛΟ.Σ Τρικάλων.
Θέμα: «*Η δημιουργία της Θεσσαλικής πεδιάδας σαν αποτέλεσμα δυναμικών και τεκτονικών γεωλογικών διεργασιών στο Ελληνικό ορογενετικό σύστημα. Πετρώματα και γεωλογικές δομές της, συνθέτουν και συντηρούν τον «μύθο της θεσσαλικής παλιολίμνης».*»
- 19:00 – 19:45 Λεωνίδα Π. Χατζηαγγελάκης** Αρχαιολόγος, Επί τιμή Έφορος Αρχαιοτήτων (Δυτικής Θεσσαλίας) ΥΠΠΟ-Α. Θέμα: «*Προϊστορικοί και αρχαίοι οικισμοί της Δυτικής Θεσσαλίας σε υδάτινες συνάφειες.*»
- 19:45 – 20:00** Τιμητικό αφιέρωμα στον Αρχαιολόγο **Λεωνίδα Π. Χατζηαγγελάκη**.
Ομιλία - Παρουσίαση του τιμώμενου από τον πρόεδρο της Αμφικτιονίας **Απόστολο Φιρφιρή**.
Επίδοση ψηφίσματος στον Επί τιμή Έφορο Αρχαιοτήτων Δυτικής Θεσσαλίας.
- 20:00 – 20:15** Εργαστήρι παραδοσιακής φορεσιάς: Κώστας Τζιμούρτος (Συλλέκτης & Ράφτης Παραδοσιακών φορεσιών): «*Παρουσίαση της Καραγκούνικης ενδυμασίας της Μεγάλης Πουλιάνας (Πηγή) Τρικάλων.*»

Παρασκευή 5 Ιουλίου 2024 – Πρωί

6η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο:

Θωμάς Στυλόπουλος,

Δικηγόρος. Ιδρυτικό και ισόβιο μέλος της Αμφικτιονίας

Παπαντίνας Κων/νος

Αντιδήμαρχος Πολιτισμού Δήμου Παλαμά

Μάρθα Κοντού

Πρόεδρος Φυσιολατρικού Λαογραφικού & Εκπολιτιστικού Συλλόγου (ΦΛΕΣ) Προαστίου

- 09:00 - 09:15 Γιάννης Γκάτζικος**, δημοσιογράφος. Θέμα: «*Τα ποτάμια της Θεσσαλίας στη λογοτεχνία.*»
- 09:15 - 09:30 Δήμητρα Παππά** (Εκπαιδευτικός) Θέμα: «*Πώς το υδάτινο στοιχείο επηρέασε τη ζωή των κατοίκων της κοινότητας Μαραυθέας (οικισμοί Μαραυθέας & Κόρδας). Ήθη, έθιμα και παραδόσεις.*»
- 09:30 – 09:45 Απόστολος Κων. Τάκης** Εκπαιδευτικός Α΄θμιας Εκπαίδευσης.
Χοροδιδάσκαλος Παραδοσιακών χορών, με μεταπτυχιακές σπουδές στη Λαογραφία (ΕΠΚΑ) και τον χορό (Δημοκρίτειο). Θέμα: «*Το λαϊκό δρώμενο Σεργιάνι στην Αγία Τριάδα Καρδίτσας: Χορός Τελετουργία, Εκτέλεση.*»
- 09:45 – 10:00 Κωνσταντίνος Α. Σκόνδρας** (Φιλολόγος, MSc Νεότερης Ιστορίας Α.Π.Θ.)
Μαρίνα Π. Σιακάρα (Πτυχιούχος ΤΕΦΑΑ, με ειδικότητα παραδοσιακού χορού)
Θέμα: «*Ο ποταμός Λεϊψιμος στη ζωή των Καραγκούνηδων του Αγίου Θεοδώρου (Καπ΄τσι) και του Καρποχωρίου (Γκέρμπεσι).*»
- 10:00 – 10:15 Ελένη Παπαλοπούλου Τσέργα** (Φιλολόγος) Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου Σοφαδιτών Ν. Μαγνησίας.
Θέμα: «*Σοφαδίτης ποταμός: Μια γνωριμία με τη ροή του στον τόπο και το χρόνο.*»
- 10:15 – 10:30 Αγορίτσα (Ρούλα) Μανούδη - Μπορνόβα** Μέλος του Δ.Σ. του χορευτικού ομίλου «Ασκληπιός» Θεσσαλονίκης και ερευνήτρια της Τοπικής Ιστορίας και Λαογραφίας.
Θέμα: «*Του νερού τα παραμύθια*», Βιωματικές εμπειρίες.

Ερωτήσεις - Τοποθετήσεις

Διάλειμμα

Παρασκευή 5 Ιουλίου 2024 – Μεσημέρι

7η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο:

Νταμπεγλιώτης Κωνσταντίνος
Ζωή Μακρονάσιου
Αθανασία Κρικώνη

- 11:00 – 11:15 Σπύρος Μαντάς** Πρόεδρος του Κέντρου Μελέτης «Πέτρινων Γεφυριών» (ΚΕ.ΜΕ.ΠΕ.Γ.), δημιουργός του Αρχείου Πέτρινων Γεφυριών
 Θέμα: «Πέτρινα γεφύρια στους δρόμους των Καραγκούνδων».
- 11:15 – 11:30 Ευαγγελία (Εύα) Χαβαλέ** Εκπαιδευτικός, Αρχαιολόγος. Αντιπρόεδρος Αμφικτιονίας για το Ν. Μαγνησίας. Θέμα: «Στα μυθολογικά μονοπάτια της λίμνης Τιτανίδας Φοίβης - Βοίβης».
- 11:30 – 11:45 Κωνσταντίνος Ι. Νταμπεγλιώτης** Χημικός Μηχανικός MSc - Προϊστάμενος Προγραμματισμού Οργάνωσης & ΤΠΕ Δήμου Κιλελέρ. Θέμα: «Η διαχρονική παρουσία και εξέλιξη των παρακάρλιων οικισμών του Δήμου Κιλελέρ από τον 17ο αιώνα μέχρι σήμερα μέσα από τις πηγές».
- 11:45 – 12:00 Ζωή Μακρονάσιου** Γλωσσολόγος, Ειδική Παιδαγωγός, Master στη σχολική ψυχολογία. Μέλος του Αμφικτιονικού Συμβουλίου
 Θέμα: «Το νερό πηγή ζωής στη λίμνη Κάρλα: Μέσα από τα μάτια των παιδιών».
- 12:00 – 12:15 Βασιλική Κολοφωτιά - Κοζιού** Εκπαιδευτικός - Συγγραφέας, Ερευνήτρια Τοπικής Ιστορίας & Λαογραφίας. Ιδρυτικό και ισόβιο μέλος της Αμφικτιονίας.
 Θέμα: «Τα ζωογόνα ποτάμια της Καρδίτσας. Μια πρόταση εκπαιδευτικής εφαρμογής».
 Ερωτήσεις - Τοποθετήσεις
 Διάλειμμα

Παρασκευή 5 Ιουλίου 2024 – Μεσημέρι

8η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο:

Βασίλειος Νίκου
 Δικηγόρος, νομικός σύμβουλος της Αμφικτιονίας - Μέλος του Αμφικτιονικού Συμβουλίου
Βασιλική Πιλάτου
 Εκπαιδευτικός, Δρ. Παν/μίου Θεσσαλίας, Διδάσκουσα Παιδ. Τμ. Ειδικής Αγωγής Π.Θ.,
 Επιστημονική συνεργάτης ΑΣΠΑΙΤΕ Παρ. Βόλου
 Αντιπρόεδρος της Αμφικτιονίας για το Ν. Λάρισας.
Κωνσταντίνα Παπαδοπούλου
 Πρόεδρος Μορφωτικού Συλλόγου Αγίας Τριάδας

- 12:30 - 12:45 Βασιλική Πιλάτου** Εκπαιδευτικός, Δρ. Παν/μίου Θεσσαλίας, Διδάσκουσα Παιδ. Τμ. Ειδικής Αγωγής Π.Θ., Επιστημονική συνεργάτης ΑΣΠΑΙΤΕ Παρ. Βόλου
 Αντιπρόεδρος της Αμφικτιονίας για το Ν. Λάρισας.
 Θέμα: «Λαϊκές δοξασίες & έθιμα με αναφορά το υδάτινο στοιχείο από την Αρχαιότητα».
- 12:45 – 13:00 Βασίλειος Νίκου** Δικηγόρος, νομικός σύμβουλος της Αμφικτιονίας.
 Μέλος του Αμφικτιονικού Συμβουλίου.
 Θέμα: «Δημήτριος Μπούσδρας: Ο ηγέτης των σκλάβων αγροτών».
- 13:00 – 13:15 Δρ. Αριστείδης Σφέικος** Γεωλόγος, διδ. Παν. Tübingen, αντιπρόεδρος Δ.Σ. Φ.Ι.ΛΟ.Σ Τρικάλων.
 Θέμα: «Επιφανειακό και υπόγειο νερό στον Θεσσαλικό κάμπο. Κρίσιμο αγαθό επιβίωσης, οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης. Πώς μπορούμε να το διαχειριστούμε αειφόρα και κερδοφόρα;».
- 13:15 – 14:15 Παράλληλη εκδήλωση - Παρουσίαση βιβλίου «ΤΡΙΚΚΑΙΑ,**
 Μεγάλη Ανοιξιάτικη Εορτή του Θεσσαλικού τοπίου Α' 1959 - Β' 1960»,
 του **Παναγιώτη Κ. Νταλούκα** και του Εκπολιτιστικού Μορφωτικού Συλλόγου
Δροσερού Τρικάλων.

Προλογίζει ο πρόεδρος της Αμφικτιονίας κ. **Απόστολος Φιρφίρης**.
 Παρουσίαση από την **Ναυσικά Μουλά**.
 Ομιλία - τοποθέτηση από τον συγγραφέα κ. **Παναγιώτη Κ. Νταλούκα**
 Ερωτήσεις - Τοποθετήσεις
 Διακοπή συνεδρίου μέχρι τις 18:30

Παρασκευή 5 Ιουλίου 2024 – Απόγευμα

9η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο:

Μαρία (Μαίρη) Μπάλλα

Ιατρός. Ερευνήτρια της Λαογραφίας των Καραγκούνηδων,
 συλλέκτρια παραδοσιακών καραγκούνικων ενδυμασιών

Αικατερίνη Πολυμέρου Καμηλάκη

Ομότιμη ερευνήτρια, τ. Διευθύντρια του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών

Βασιλική Κολοφωτιά - Κοζιού

Εκπαιδευτικός - Συγγραφέας, Ερευνήτρια Τοπικής Ιστορίας & Λαογραφίας.
 Ιδρυτικό και ισόβιο μέλος της Αμφικτιονίας

- 18:00 – 18:15 Ναυσικά Μουλά**, Φιλολόγος
 Θέμα: «Το νερό στο ελληνικό τραγούδι».
- 18:15 – 18:30 Παναγιώτης Καμηλάκης** Ερευνητής τ. του κέντρου Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών.
 Θέμα: «*Η Μεταφορά ξυλείας με τα νερά των ποταμών στη Θεσσαλία*».
Εφαρμογή της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ στην ελληνική επικράτεια».
- 18:30 – 18:45 Αικατερίνη Πολυμέρου Καμηλάκη** Ομότιμη ερευνήτρια, τ. Διευθύντρια του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών.
 Θέμα: *Η σημασία του νερού στην επιλογή χώρου για εγκατάσταση και λειτουργία οικισμού στις παραδοσιακές κοινωνίες του Θεσσαλικού χώρου*».
- 18:45 – 19:00 Μάκης Εξαρχόπουλος** (Δημοσιογράφος - Ερευνητής). Θέμα: «*Λίμνη Κάρλα, η αρχαία Βοιθής. Η λίμνη του μύθου και της ιστορίας με την παράξενη πολιτεία του νερού*».
- 19:00 – 19:15 Ιωάννα Ξανθοπούλου** Πολιτικός Μηχανικός. Νόμιμος εκπρόσωπος της ΥΔΡΟΔΟΜΙΚΗΣ Ε.Π.Ε.. Πρόεδρος ΣΜΥΕ (Σύλλογος Μελετητών υδραυλικών έργων). Οικονομική επιμελήτρια του ΣΕΓΜ (Σύνδεσμος Ελληνικών Εταιρειών γραφείου μελετών).
 Θέμα: «*Κλιματική αλλαγή «Αντιπλημμυρική προστασία - ανάγκη οριοθέτησης ποταμών και υδατορεμάτων*».
- 19:15 – 19:30 Δημήτρης Αγγελής**, Συγγραφέας Αντιστράτηγος ε.α. ΕΛ.ΑΣ. Θέμα: «*Η επανάσταση του 1878 στην περιοχή της Καρδίτσας, με την «κορύφωσή της» στη μάχη της Ματαράγκας - Πετρομαγούλας (21-3-1878) και η συμμετοχή Καραγκούνηδων και Αγραφιωτών καπεταναίων - Οπλαρχηγών.*».
- 19:30 – 19:45 Ιωάννης Φαφούλιας**, Ερευνητής
Δημήτριος Κασιδιάρης, Ερευνητής
 Θέμα: «α) Τσιαλμάδες Τρικάλων - Καρδίτσας β) Το μαντήλι με τις φούντες του κύκλου των Τρικάλων «*Δύο Καραγκούνικα κεφαλοδεσίματα που παρουσιάζονται στην αυθεντική τους μορφή μετά από 140 και 90 αντίστοιχα περίπου χρόνια. Διευκρινήσεις - Συμπληρώσεις προγενέστερων αναφορών - προσεγγίσεων.*
 Ερωτήσεις - Τοποθετήσεις

Α' Τιμητικό αφιέρωμα

Στον ποιητή **Γιώργο Παπακώστα**. Προλογίζει ο πρόεδρος της Αμφικτιονίας.

Παρουσίαση από τον δικηγόρο και συγγραφέα **Βασίλειο Νίκου**.

Β' Τιμητικό αφιέρωμα

Στον ερευνητή της παράδοσης, φωτογράφο των Καραγκούνηδων, **Ηλία Παγανό**

Προλογίζει ο πρόεδρος της Αμφικτιονίας. Παρουσίαση του έργου του από την Ιατρό, μέλος του Αμφικτιονικού Συμβουλίου **Μαρία (Μαίρη) Μπάλλα**

Σάββατο 6 Ιουλίου 2024 – Πρωί

10η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο:

Ευθύμης Λέκκας

Καθηγητής Δυναμικής Τεκτονικής & Εφαρμοσμένης Γεωλογίας & Διαχείρισης Φυσικών Καταστροφών,
Πρόεδρος Αντισεισμικού Σχεδιασμού & Προστασίας.

Πυπίτσα Τσιώνα Φιλίππου

Αρχιτέκτονας, αντιπρόεδρος της Αμφικτιονίας για το νομό Καρδίτσας.

Χρήστος Βαϊόπουλος

Καθηγητής Φυσικής Αγωγής. Αντιδήμαρχος Παλαμά

- 09:30 – 09:45 Αναστάσιος Β. Μπαρμπούτης** Πολιτικός Μηχανικός, μέλος Δ.Σ. Εταιρίας Θεσσαλικών Μελετών
Θέμα: «*Το νερό στην νεότερη περίοδο της θεσσαλικής ιστορίας. «Ένας συνεχής αγώνας των κατοίκων για υγιεινή διαβίωση, βιώσιμη ανάπτυξη και προστασία οικοσυστημάτων» (ΕΘΕΜ)*»
- 09:45 - 10:00 Γκούμας Κώστας** Γεωπόνος, πρώην Πρόεδρος ΓΕΩΤΕΕ/ Κ.Ε, πρώην Διευθυντής Εγγείων Βελτιώσεων Νομού Λάρισας. Θέμα: *Αντιπλημμυρική θωράκιση και εξασφάλιση βιώσιμων υδατικών διαθέσιμων οι βασικές προϋποθέσεις για ανασυγκρότηση της Θεσσαλίας.*
- 10:00 - 10:15 Ευθύμης Λέκκας** Καθηγητής Δυναμικής Τεκτονικής, Εφαρμοσμένης Γεωλογίας & Διαχείρισης Φυσικών Καταστροφών, Πρόεδρος Αντισεισμικού Σχεδιασμού & Προστασίας.
Θέμα: «*Το Γεωδυναμικό και γεωπεριβαλλοντικό πλαίσιο του Θεσσαλικού χώρου. Φυσικές διεργασίες & επιχειρησιακός σχεδιασμός.*»
- 10:15 – 10:30 Αναστάσιος Ι. Στάμου** Ομότιμος Καθηγητής ΕΜΠ Σχολής Πολιτικών Μηχανικών, Τομέας Υδατικών Πόρων & Περιβάλλοντος, Επισκέπτης Καθηγητής Πολυτεχνείου Μονάχου.
Γιώργος Μητσόπουλος Δρ. Πολιτικός Μηχανικός, Μεταδιδακτορικός ερευνητής ΕΜΠ στον τομέα Υδατικών Πόρων και Περιβάλλοντος, στέλεχος της εταιρείας μελετών «ΥΔΡΟΔΟΜΙΚΗ» Ε.Π.Ε. Θέμα: «*Προσαρμογή των έργων υποδομής στην κλιματική αλλαγή.*»
- 10:30 – 11:30** Διάλειμμα

Σάββατο 6 Ιουλίου 2024 – Μεσημέρι

11η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο:

Βαγγέλης Μπαλτάς,

Καθηγητής Ε.Μ.Π., Τομέας Υδατικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Γκούμας Κώστας Γεωπόνος, πρώην Πρόεδρος ΓΕΩΤΕΕ/ Κ.Ε,

πρώην Διευθυντής Εγγείων Βελτιώσεων Νομού Λάρισας.

Αναστάσιος Β. Μπαρμπούτης

Πολιτικός Μηχανικός, μέλος Δ.Σ. Εταιρίας Θεσσαλικών Μελετών

- 11:30 – 11:45 Βαγγέλης Μπαλτάς,** Καθηγητής Ε.Μ.Π. Σχολή Πολιτικών Μηχανικών, Τομέας Υδατικών Πόρων και Περιβάλλοντος.
Θέμα: «*Νέες τεχνολογικές - μεθοδολογικές προσεγγίσεις στην διαχείριση πλημμυρικών κινδύνων στη Θεσσαλία.*»
- 11:45 – 12:00 Γιάννης Στεφανάκος** (Διπλ. ΕΜΠ, DIC, MSc, MBA, PhD), Επίκουρος Καθηγητής ΕΜΠ (έως 2014), Διευθυντής Hydro Design ΔΕΗ (μέχρι το 2002), Consulting Eng. (Εμπειρογνώμονας ΗΕΡs στην ΕΕ). Θέμα: *Το Υδατικό πρόβλημα της Θεσσαλίας και η προοπτική για Υδροηλεκτρικά Έργα (ΥΗΕ) στην Ελλάδα.*
- 12:00 – 12:15 Ιωάννης Καραβοκώρης** Πολιτικός Μηχανικός M.Sc., Διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας μελετών "Γ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ Α.Ε." *Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής στη Θεσσαλία.*
- 12:15 – 12:30 Αναστάσιος Ι. Στάμου** Ομότιμος Καθηγητής ΕΜΠ Σχολή Πολιτικών Μηχανικών & Επισκέπτης

Καθηγητής Πολυτεχνείου Μονάχου. Θέμα: «Υποδειγματικός Σχεδιασμός ενός ολοκληρωμένου Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης Πλημμυρών (ΣΕΠΠ) σε συνθήκες Κλιματικής Αλλαγής - Παρουσίαση εγχειριδίου σχεδιασμού».

12:30 – 12:45 **Ιάκωβος Γκανούλης** ομότιμος Καθηγητής Υδραυλικής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Διευθυντής Έδρας UNESCO για την βιώσιμη διαχείριση των υδάτων.

Η διαλεκτική σύγκρουση του ανθρώπου με την φύση και η αρμονική τους ενοποίηση για την βιώσιμη διαχείριση του νερού στην Θεσσαλία.

12:45 – 13:00 **Νικήτας Μυλόπουλος** Διευθυντής Εργαστηρίου Υδρολογίας και Ανάλυσης Υδατικών Συστημάτων, Πρόεδρος Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Θέμα: «*Το παράδειγμα της Θεσσαλίας: η Διαχείριση των Υδάτων ως μέσο για μία νέα Πράσινη και Βιώσιμη Περιφέρεια*».

13:00 – 13:30 Ερωτήσεις – Συζήτηση

Σάββατο 6 Ιουλίου 2024 – Απόγευμα

12η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο:

Δημήτριος Παλαιοθόδωρος

Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου, Πρόεδρος Τμήματος Αρχαιολογίας Ι.Α.Κ.Α. του Παν/μίου Θεσσαλίας - Πρόεδρος Συνεδρίου

Απόστολος Φιρφιρής

πρ. Σχολικός Σύμβουλος με βαθμό παρέδρου Παιδαγωγικού Ινστιτούτου - Πρόεδρος της Αμφικτιονίας

Κωνσταντίνος Τέλιος

Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας

18:30 – 18:45 **ΣΠΥΡΟΣ ΜΙΧΑΣ** Δρ. Πολιτικός Μηχανικός, Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρείας μελετών "ΥΔΡΟΕΞΥΓΙΑΝΤΙΚΗ Α.Ε." Θέμα: «*Τα μεγάλα φράγματα στο υδατικό διαμέρισμα της Θεσσαλίας (Ενπέας, Πύλη, Μουζάκι κλπ)*».

18:45 – 19:00 **Ειρήνη Σακελλάρη** Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, MSc DIC, Στέλεχος της εταιρείας μελετών "Z&A CONSULTING ENGINEERS". Θέμα: «*Τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας. Εφαρμογή της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ στην ελληνική επικράτεια*».

19:00 – 19:15 **TONINO BERNABE** Πρόεδρος Περιφέρειας Romagna Aque. Θέμα: *Διαχείριση Πόσιμου νερού στην Περιφέρεια Emilia Romagna.*

19:15 – 19:30 **FAUSTO FAGGIOLI** (Πρόεδρος E.A.R.T.H Academy). Θέμα: «*Καλές πρακτικές στο Νερό πηγή ζωής, Προστιθέμενη αξία, Ευρωπαϊκά πρόγραμμα που έχουν να κάνουν με την διαχείριση της διατροφής*».

19:30 – 19:45 **Μαμπζής Χριστίνα** Περιβαλλοντολόγος. Θέμα: *Σύνθεση ηχοτοπίου με σκοπό την αστική βιωσιμότητα*».

19:30 – 19:45 **Νικόλαος Ρήγας** Ιστορικός Θέμα: Από τη Μεγάλη Πουλιάνα στην Πηγή. Πώς το υδάτινο στοιχείο διαμόρφωσε την ιστορική & λαογραφική εξέλιξη ενός κεφαλοχωριού των Τρικάλων.

20:00 – 20:30 **Τιμητικό αφιέρωμα** στην αείμνηστη **Μαίρη Θεολόγη**, (ιδρύτρια και πρόεδρος του Λαογραφικού Ομίλου «Καραγκούνα Καρδίτσας, Αναπληρώτρια Πρόεδρος της Αμφικτιονίας Θεσσαλών Καραγκούνηδων (βίντεο, ομιλίες). Προλογίζει ο πρόεδρος της Αμφικτιονίας.

Ομιλητές: **Δρ. Αικατερίνη Πολυμέρου Καμηλάκη** ομότιμη ερευνήτρια, πρ. Διευθύντρια του Κέντρου Ερευνής της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών **Πιπίτσα Τσιώνα Φιλίππου** Αρχιτέκτονας, αντιπρόεδρος της Αμφικτιονίας για το νομό Καρδίτσας (Βιωματικές εμπειρίες από την συμμετοχή μου στο Λαογραφικό Όμιλο «Καραγκούνα» - **Κατερίνα Σταθοπούλου**, φιλόλογος - ερευνήτρια του Λαϊκού Πολιτισμού, Πρόεδρος του Μορφωτικού Συλλόγου Σοφάδων.

Δρώμενα και χοροί από τον Λαογραφικό Όμιλο «Καραγκούνα»

20:15 – 20:45 Ερωτήσεις - Συζήτηση

20:45 – 21:15 Πορίσματα Συνεδρίου

**ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ**

ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ

**ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ**

Σας γνωρίζουμε, σας στηρίζουμε.

ΤΣΙΩΝΑ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

KTISIS
GROUP

Interior House Design
kitchen | door | wardrobe

Θ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ Α.Ε.
ΕΤΟΙΜΟ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ

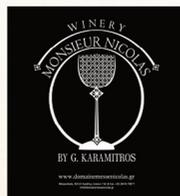
Υπ/μα: 7^ο χλμ. Καρδίτσας - Λαμίας - τηλ. 24410 62295

Εδρα: Γραφεία: Κοραή 1 Καρδίτσα - Τηλ. 24410 76550

**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΤΥΡΟΠΙΤΑΣ
& ΣΥΝΑΦΗ**

Κούτσικος Γεωργός
Κουτσώνα Μαργαρίτα

Alfamed
όλα για την υγεία

ΙΑΤΡΙΚΑ - ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΑ - ΑΝΑΤΟΜΙΚΑ

Απόστολος κιν.: 6942847485

Τραπεζών & Καρτών: Καρδίτσα
τηλ.: 24410 22725, fax: 24410 22739

ΜΠΑΝΙΟ - ΔΑΠΕΔΟ - ΤΖΑΚΙ - ΜΑΡΜΑΡΟ

email: tsitsirigasap@yahoo.gr

Π. ΚΑΡΟΥΜΠΑ - Μ. ΠΑΓΩΝΗ Ο.Ε.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΙΔΗΡΟΥ
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ

BAOUSIS

Μπάνιο | Δάπεδο

Χορηγός επικοινωνίας

